

ORA w Warszawie o dostępie zatrzymanego do pomocy adwokata

Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie przyjęła 24 maja uchwałę w przedmiocie zakazu stosowania tortur i dostępu do pomocy adwokata w razie zatrzymania osoby podejrzewanej o popełnienie czynu zabronionego.

W uchwale Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie wyraża głębokie zaniepokojenie ostatnio ujawnionymi tragicznymi wydarzeniami, które miały miejsce w zeszłym roku w Komisariacie Policji Wrocław Stare Miasto.

Przypomina, że zgodnie z art. 3 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz. U. z 1993 r. nr 61 poz. 284, dalej: „EKPCz”) nikt nie może być poddany torturom ani nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu.

Okręgowa Rada Adwokacka przypomina także o jednoznacznym orzecznictwie ETPCz, zgodnie z którym „wszelkie zastosowanie siły fizycznej wobec osoby pozbawionej wolności, które nie jest ściśle konieczne ze względu na zachowanie tej osoby, narusza godność człowieka i, w zasadzie, stanowi wkroczenie w prawa ustanowione przez art. 3” (tak: wyr. ETPCz z 4.12.1995 r. w sprawie *Ribitsch p. Austrii*, par. 38 oraz wyr. ETPCz w sprawie *Selmouni*, par. 99).

Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie podkreśla, że zgodnie z orzecznictwem ETPCz istnieje domniemanie naruszenia art. 3 EKPCz w szczególności w odniesieniu do osób zatrzymanych (w innych formach pozostających pod władzą funkcjonariuszy państwa). Jeżeli osoba taka pozostawała w dobrym zdrowiu i stanie w momencie pozbawienia jej wolności, a później pojawiają się na jej ciele obrażenia lub ślady stosowania przemocy, to "na państwie ciąży obowiązek wiarygodnego wyjaśnienia, jak doszło do ich powstania" (wyr. ETPCz w sprawie *Tomasi*, par. 109–111; wyr. ETPCz w sprawie *Ribitsch*, par. 34; wyr. ETPCz w sprawie *Selmouni*, par. 87). W braku takiego wyjaśnienia domniemuje się, że za powstanie obrażeń odpowiedzialność ponoszą funkcjonariusze, w których władzy znajdował się zatrzymany, więc że państwo jest odpowiedzialne za naruszenie art. 3 (zob. np. wyr. ETPCz z 12.10.2004 r. w sprawie *Bursuc p. Rumunii*, par. 80).

Jednym ze najważniejszych sposobów ograniczania ryzyka tortur, nieludzkiego lub poniżającego traktowania w związku z zatrzymaniem, to efektywny dostęp do adwokata, już od pierwszych chwil zatrzymania. Na tym tle, Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie zwraca uwagę na problem dotyczący braku realnego dostępu do adwokata z urzędu dla osoby zatrzymanej. W związku z tym Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie apeluje do przedstawicieli władzy ustawodawczej i wykonawczej o wprowadzenie do systemu prawnego odpowiednich regulacji, gwarantujących dostęp do adwokata z urzędu już na etapie zatrzymania. Dzięki temu rozwiązaniu można znacznie ograniczyć ryzyko naruszenia praw i wolności obywatelskich, a także zapewnić pełną realizację prawa do obrony.

[\(czytaj uchwałę na stronie ORA w Warszawie\)](#)